

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 15/2022
Wójta Gminy Kamienica Polska
z dnia 9 marca 2022 roku

Projekt

UCHWAŁA NR
RADY GMINY KAMIENICA POLSKA

z dnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Kamienica Polska na lata
2022-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 roku, poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 roku, poz. 447)

**Rada Gminy Kamienica Polska
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się Gminny program wspierania rodziny w Gminie Kamienica Polska na lata 2022-2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kamienica Polska

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr inż. Tomasz Nowowiejski

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Kamienica Polska
z dnia.....2022 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
GMINY KAMIENICA POLSKA
NA LATA 2022-2024**

I. WPROWADZENIE

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Kamienica Polska na lata 2022-2024 opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 roku, poz. 447) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Rodzina to najważniejsza, podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo. Rodzina funkcjonująca prawidłowo stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Do zjawisk patologicznych zalicza się między innymi: alkoholizm, przestępczość, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą oraz przemoc w rodzinie. Występowanie ich jest często powiązane z ubóstwem i bezrobociem. Występujące w rodzinie problemy są często złożone i do ich rozwiązania potrzebne są interdyscyplinarne i skoordynowane działania. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania i wsparcia, w tym w szczególności przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, Policję, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych. Praca z rodziną ma na celu przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1372 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 roku, poz. 447)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1249)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1119 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 roku, poz. 2050 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 roku, poz. 2268 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 roku, poz. 111 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 1 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 roku, poz. 877 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 roku, poz. 2407 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 roku, poz. 1329)
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1744 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 roku, poz.1915)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 roku, poz.1082 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 roku, poz. 1359 z późn. zm.)
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kamienica Polska na lata 2021-2026
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kamienica Polska na lata 2021-2025

•Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Uzależnieniom Behawioralnym w Gminie Kamienica Polska na lata 2022-2025

III. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE KAMIENICA POLSKA

W oparciu o diagnozę środowiska lokalnego w kontekście problemów społecznych opracowano 3 letni gminny program wspierania rodziny na lata 2022 – 2024. Diagnoza została sporządzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej, do której wykorzystano materiały własne i sprawozdania. Program ukierunkowany jest na problemy rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, określa cele i wyznacza kierunki działań, które pozwolą wzmocnić rolę i funkcję rodziny, jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka.

1) Sytuacja demograficzna

Statystyka mieszkańców Gminy Kamienica Polska wg płci i wieku						
Zakres danych	2019r.		2020r.		2021r.	
Ogółem mieszkańców	5 425		5 373		5 318	
w tym:	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
wiek przedprodukcyjny (0-18)	506	445	502	436	497	436
	951		938		933	
wiek produkcyjny (19-60K/65M)	1 715	1 520	1 704	1 481	1 657	1 469
	3 235		3 185		3 126	
wiek poprodukcyjny (>60K/65M)	404	835	403	847	418	841
	1 239		1 250		1 259	
Ogółem	2 625	2 800	2 609	2 764	2 572	2 746

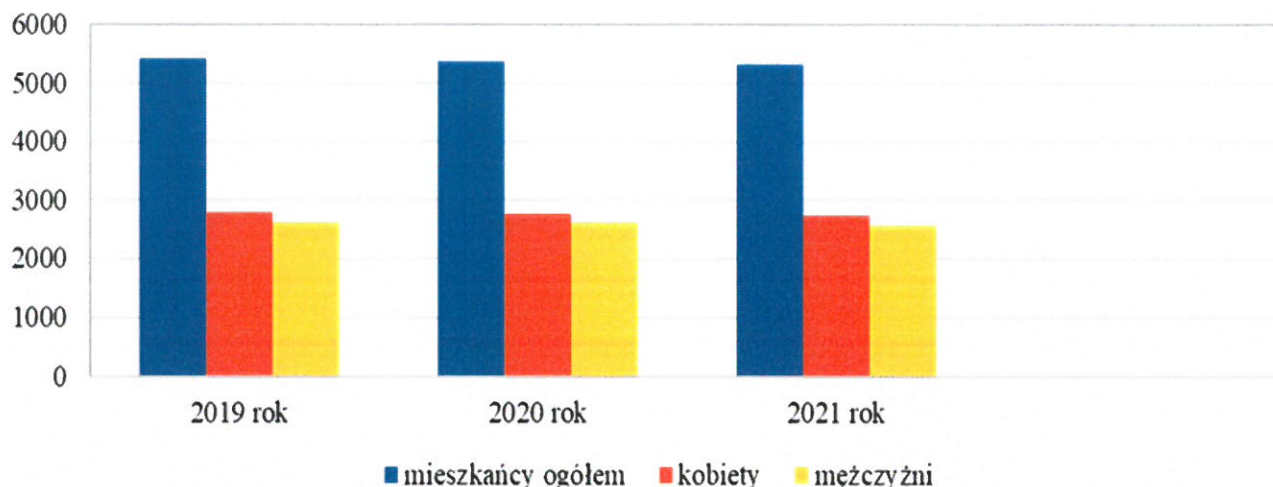
Dane pozyskane z ewidencji ludności UG Kamienica Polska na dzień 31 grudnia roku statystycznego.

Z przedstawionych danych wynika, że z roku na rok zmniejsza się liczba mieszkańców w gminie Kamienica Polska. Jeśli chodzi o strukturę wiekową mieszkańców gminy, zmianie ulega proporcja osób w wieku produkcyjnym w stosunku do osób w wieku poprodukcyjnym. Spowodowane to jest malejącą liczbą urodzeń oraz wydłużającym się wiekiem życia. Taka struktura ludności odzwierciedla postępujące starzenie się społeczeństwa.

Statystyka zgonów mieszkańców gminy Kamienica Polska						
Zakres danych	2019r.		2020r.		2021r.	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Ogółem	29	22	40	44	56	45
	51		84		101	

Dane pozyskane z ewidencji ludności UG Kamienica Polska na dzień 31 grudnia roku statystycznego.

Liczba mieszkańców

Liczba zgonów mieszkańców Gminy Kamienica Polska ulega corocznemu wzrostowi, co też ma wpływ na zmniejszającą się liczbę mieszkańców w gminie Kamienica Polska.

2) Sytuacja społeczna. W Gminie Kamienica Polska główną instytucją, która świadczy pomoc oraz wsparcie dla rodzin i dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej. Prowadząc działalność w tym zakresie ośrodek pomocy, jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej, realizuje zadania własne Gminy, jak i zlecone Gminie z zakresu pomocy społecznej, a także inne zadania zlecone przez Gminę nienależące do pomocy społecznej.

2.1) Powody przyznawania pomocy

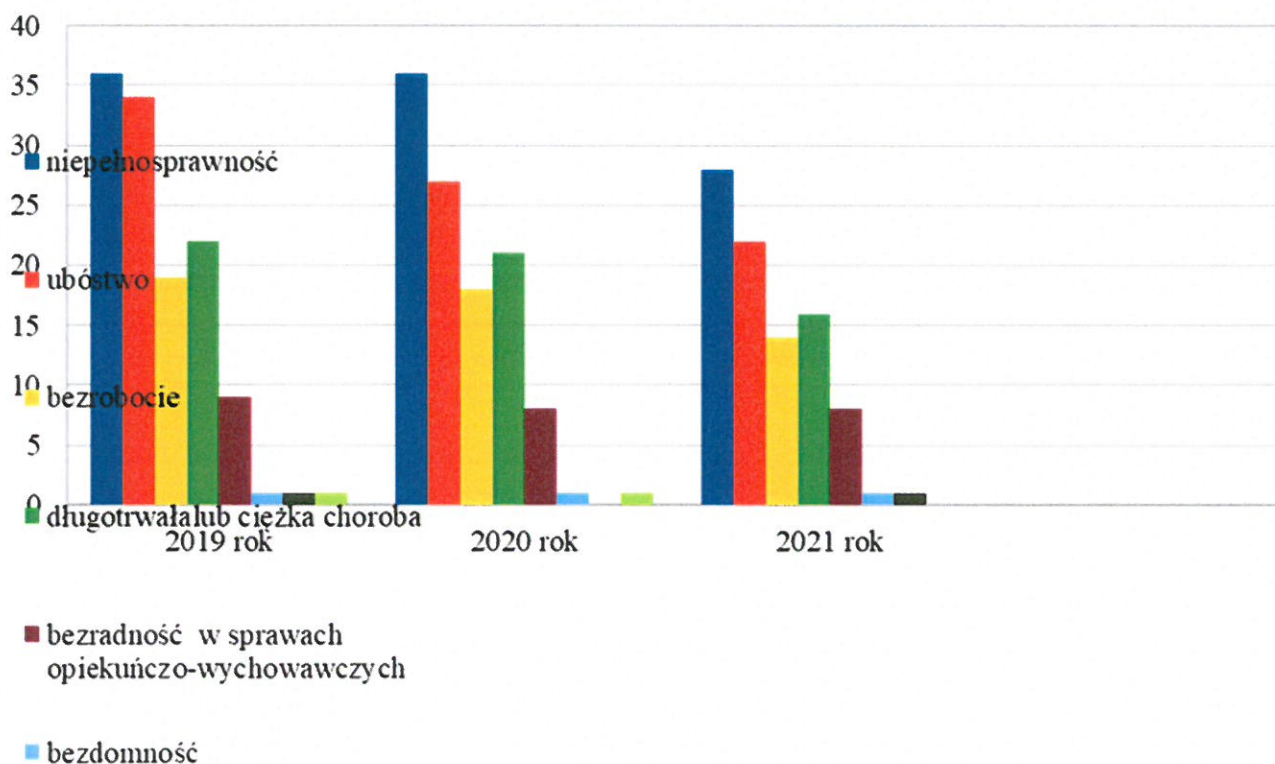
Powody przyznawania pomocy						
Zakres danych	2019r.		2020r.		2021r.	
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin - ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin - ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin - ogółem	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	34	52	27	36	22	28
sieroctwo	0	0	0	0	0	0
bezdomność	1	1	1	1	1	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	1	6	0	0	1	3
w tym: wielodzietność	0	0	0	0	0	0
bezrobocie	19	34	18	37	14	31
niepełnosprawność	36	58	36	54	28	41
długotrwała lub ciężka choroba	22	45	21	43	16	32
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	9	32	8	27	8	28
w tym: rodziny niepełne	4	10	3	8	3	9
rodziny wielodzietne	3	17	2	11	2	11
przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	0	0	0	0	0	0

narkomania	0	0	0	0	0	0
trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1	1	0	0
trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	0	0	0	0	0	0
sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Dane opracowane na podstawie rocznych sprawozdań resortowych MRiPS-03 R

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej sukcesywnie się zmniejsza. Jest to wynikiem zmniejszania się liczby mieszkańców gminy Kamienica Polska, jak również niskimi kryteriami uprawniającymi do skorzystania z pomocy tj. dla osoby samotnie gospodarującej 701,00 zł, dla osoby w rodzinie 528,00 zł. Ponadto pomoc finansowa w ramach rządowego programu 500+ wypłacana rodzinom z dziećmi spowodowała że poprawiła się ich sytuacja materialna.

Powody przyznawania pomocy

Od stycznia 2022 roku wzrosły kryteria dochodowe uprawniającymi do skorzystania z pomocy, tj. dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł, natomiast dla osoby w rodzinie 600 zł.

2.3) Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Typy rodzin objętych pomocą społeczną						
Zakres danych	2019r.		2020r.		2021r.	
Wyszczególnienie	Liczba rodzin - ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach

			- ogó- łem		- ogó- łem	
rodziny ogółem	153	308	130	227	55	91
o liczbie osób: 1	69	69	81	81	42	42
2	44	88	24	48	1	2
3	18	54	8	24	4	12
4	16	64	12	48	6	24
5	3	15	4	20	1	5
6 i więcej	3	18	1	6	1	6
w tym rodziny z dziećmi - ogółem	33	113	21	80	13	49
o liczbie dzieci 1	10	25	8	26	4	12
2	16	55	10	38	6	22
3	3	10	2	10	2	9
4	4	23	1	6	1	6
5	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0
7 i więcej	0	0	0	0	0	0
w tym rodziny niepełne - ogółem	10	28	4	13	4	12
o liczbie dzieci 1	4	8	1	2	1	2
2	5	15	2	6	2	6
3	0	0	0	0	1	4
4 i więcej	1	5	1	5	0	0
w tym rodziny emerytów i rencistów - ogółem	61	112	56	70	13	13
o liczbie osób 1	23	23	43	43	13	13
2	28	58	12	24	0	0
3	7	21	1	3	0	0
4 i więcej	3	12	0	0	0	0

Dane opracowane na podstawie rocznych sprawozdań resortowych MRiPS-03 R

Następuje coroczny spadek ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, dotyczy on każdego typu rodzin objętych pomocą społeczną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej.

2.4) Program osłonowy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej realizuje „Program osłonowy w zakresie dożywiania „Posilek w szkole i w domu na lata 2019-2023”. Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

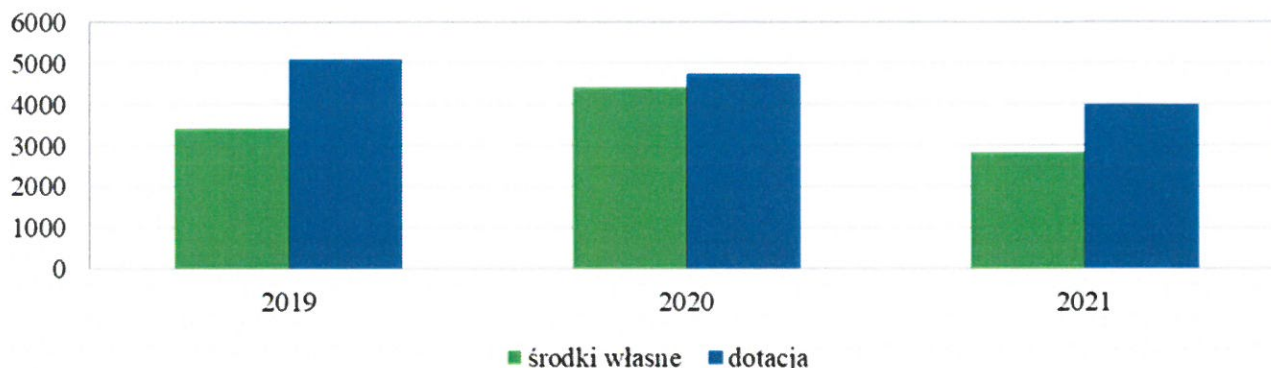
Program został wprowadzony uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 (M.P. z 2018 roku, poz. 1007). Ww. program zastąpił Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020. **W ramach programu przewidziano wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego (w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności) oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.** Pomoc taka trafia do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 150 proc. kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej:

- 1 051,50 zł dla osoby samotnej (od 1.01.2022 roku kwota - 1 164,00 zł).
- 792,00 zł dla osoby w rodzinie (od 1.01.2022 roku kwota - 900,00 zł).

„Posilek w szkole i w domu”			
Zakres danych	2019r.	2020r.	2021r.
liczba osób objętych programem - ogółem	36	31	29
liczba osób korzystających z posiłku	19	14	16
liczba osób korzystających z zasiłku celowego	17	19	13
koszt programu - ogółem	8 500	9 140	6 823
środki własne	3 400	4 400	2 833
dotacja	5 100	4 740	3 990

Dane opracowane na podstawie rocznych sprawozdań resortowych MRiPS-03 R

Posiłek w szkole i domu

Koszty programu „Posiłek w szkole i w domu” ulegają corocznemu spadkowi, co spowodowane jest mniejszą liczbą osób uprawnionych do tej formy pomocy, która uzależniona jest spełnieniem kryterium dochodowego tj. 150 proc. kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

W związku z wprowadzonym lockdownem od dnia 16.03.2020 roku zamknięte zostały wszystkie placówki oświatowe, tym samym pojawiły się zmiany w dystrybucji posiłków. Pandemia negatywnie wpłynęła na dzieci, głównie ze względu na brak kontaktu z rówieśnikami. Zdrowe żywienie ma bezpośredni wpływ na samopoczucie i odporność, koncentrację uwagi i zaburzenia nastroju. Relacje społeczne i rówieśnicze, aktywność fizyczna, zdrowa dieta i dobre relacje rodzinne to najistotniejsze obszary budujące odporność na stres i pomagające najmłodszym stawić czoła wyzwaniom tego trudnego czasu. W okresie lockdownu, kiedy to placówki edukacyjne zostały zamknięte, dzieci nie miały możliwości spożywania gorących posiłków. W tym czasie rodziny zostały objęte pomocą w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, tak, by dzieci mające zawieszona zajęcia stacjonarne i kontynuujące naukę zdalną nie pozostały bez pomocy.

2.5) Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (**stypendia szkolne i zasiłki szkolne**), podstawą prawną przyznawania tej formy pomocy jest ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. Dochody rodziny wyliczane są na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. W latach 2019-2021 miesięczna wysokość dochodu netto na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne wynosiła 528,00 zł, natomiast od stycznia 2022 roku wynosi kwotę 600,00 zł.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Wysokość stypendium uzależniona jest od sytuacji dochodowej oraz występowania w rodzinie następujących okoliczności: bezrobocia, niepełnosprawności, ciężkiej lub długotrwałej choroby, wielodzietności, braku umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi, będącemu przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, jakie miało miejsce w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące wstecz od momentu składania wniosku o przyznanie tego zasiłku (np. zgon żywiciela rodziny, ciężka choroba, bezrobocie, zniszczenie mienia wskutek klęski żywiołowej takiej jak powódź, pożar itp.). Zasiłek szkolny przyznawany jest jednorazowo. We wniosku należy wskazać uzasadnienie oraz pożądaną formę pomocy, a także dołączyć dokumenty potwierdzające wystąpienie zdarzenia .

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym						
Zakres danych	2019r.		2020r.		2021r.	
	liczba świadczeń	kwota świadczeń	liczba świadczeń	kwota świadczeń	liczba świadczeń	kwota świadczeń
stypendium socjalne	5	3 466,55	2	1 175,78	1	900,93
zasiłek szkolny	0	0,00	0	0,00	2	1000,00

Dane opracowane na podstawie sprawozdań rocznych

2.6) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej zajmuje się także obsługą **świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych** czyli zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, zasiłku

pielęgnacyjnego, świadczeń opiekuńczych (świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna), jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka (Becikowe i Za życiem), świadczeń rodzicielskich, świadczeń wychowawczych, a także świadczenia „dobry start”.

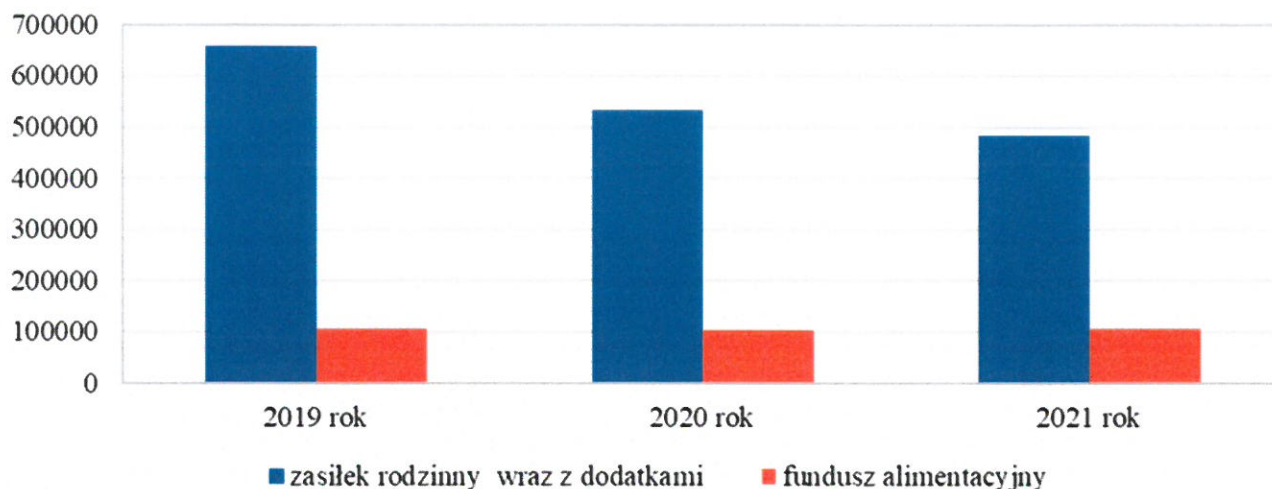
Wydatki na świadczenia finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń						
Zakres danych	2019r.		2020r.		2021r.	
	Liczba świadczeń	Roczne wydatki	Liczba świadczeń	Roczne wydatki	Liczba świadczeń	Roczne wydatki
zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	5 615	658 653	4 697	533 424	4 249	483 997
zasiłek pielęgnacyjny	1 114	210 876	1 180	254 664	1 203	259 662
świadczenie pielęgnacyjne	272	423 358	357	648 921	392	763 886
specjalny zasiłek opiekuńczy	30	18 560	0	0	0	0
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	33	33 000	29	29 000	26	26 000
świadczenie rodzicielskie	95	87 862	151	140 044	94	87 352
zasiłek dla opiekuna	27	16 740	0	0	0	0
jednorazowa zapomoga „Za życiem”	1	4 000	0	0	1	4 000
składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	265	99 441	264	128 118	299	155 383
składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	192	23 606	146	23 866	178	31 415
świadczenia wychowawcze	8 293	4 136 214	10 397	5 178 431	10 326	5 162 832
świadczenie „Dobry start”	606	181 800	607	182 100	0	0
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	255	106 200	241	102 300	249	106 515

Dane opracowane na podstawie rocznych sprawozdań resortowych FA/ŚR/ZDO

Dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się uprawniający do zasiłku rodzinnego nie może przekraczać kwoty 674,00 zł. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, to kryterium dochodowe jest wyższe i wynosi 764,00 zł. W przypadku zasiłków rodzinnych stosuje się mechanizm „złotówka za złotówkę”. Organ bierze też pod uwagę dochód utracony i uzyskany.

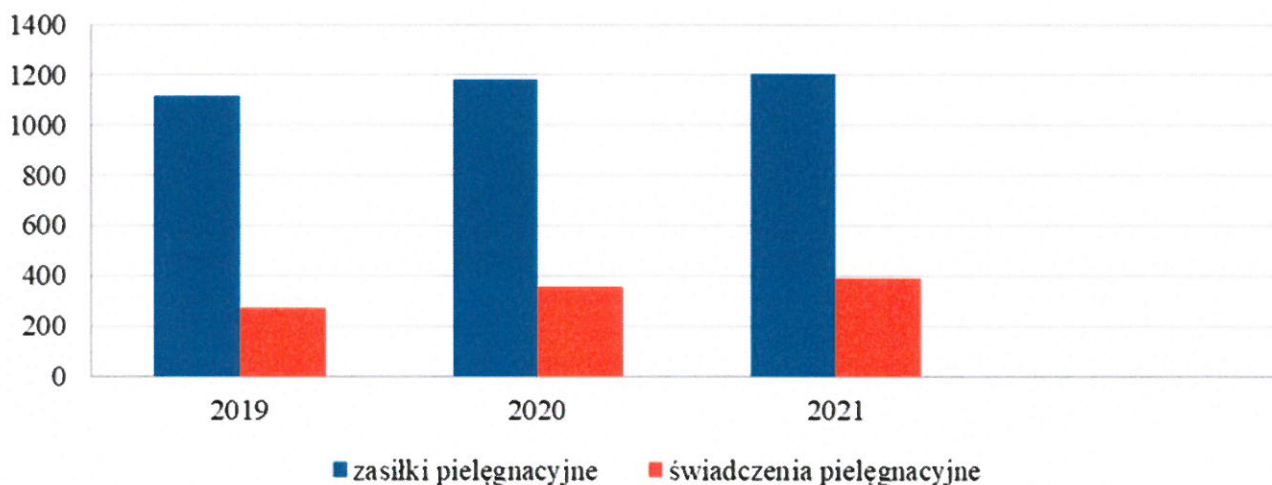
Od 1 października 2020 roku świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł miesięcznie (obowiązujące kryteria dochodowe: 725,00 zł do 30.09.2019 roku, 800,00 zł do 30.09.2020 roku) Jednocześnie przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje dochód utracony i uzyskany oraz tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę".

Wydatki na świadczenia

Wydatki na świadczenia rodzinne jak i liczba wypłaconych świadczeń w tym na zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, sukcesywnie się zmniejszają spowodowane jest to niskimi kryteriami dochodowymi, a tym samym mniejszą liczbą osób uprawnionych. Natomiast wydatki na świadczenia alimentacyjne pozostają na podobnym poziomie, z uwagi na wzrost kryterium dochodowego.

Świadczenia opiekuńcze

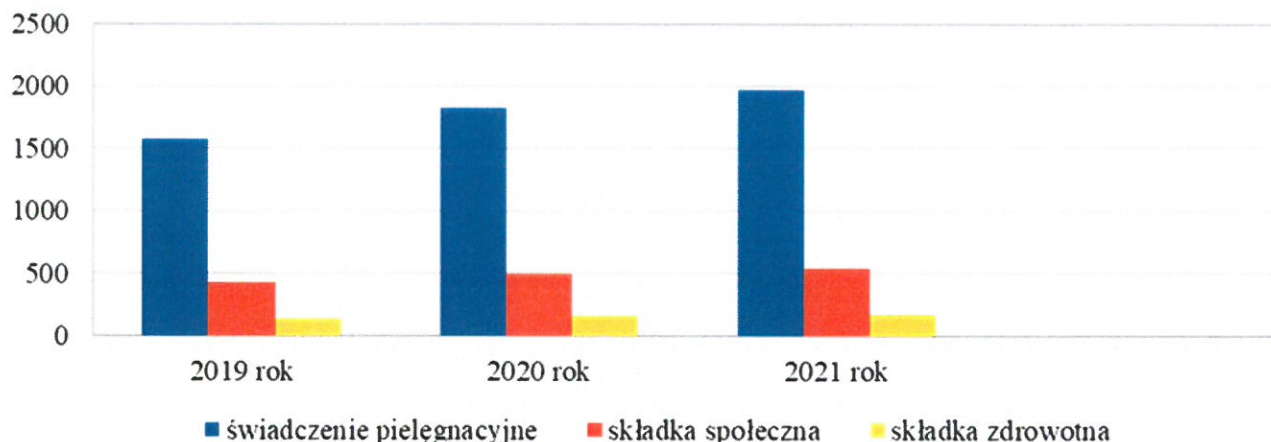

Wzrostowi corocznie ulegają wydatki na świadczenia związane z niepełnosprawnością, (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne) jak i liczba wypłaconych z tego tytułu świadczeń, a także wydatki na opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze, które są opłacane od podstawy świadczenia.

Wysokość miesięczna świadczenia pielęgnacyjnego i składek			
Zakres danych	2019r.	2020r.	2021r.
kwota świadczenia pielęgnacyjnego	1 583,00 zł	1 830,00 zł	1 971,00 zł
kwota składki emerytalno-rentowej	435,54 zł	503,62 zł	542,42 zł
kwota składki zdrowotnej - 9%	142,47 zł	164,70 zł	177,39 zł

Dane opracowane na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego na dany rok.

Kwota świadczenia pielęgnacyjnego

Kwota świadczenia pielęgnacyjnego *podlega corocznej waloryzacji od 1 stycznia danego roku.*

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży oraz rodzin „Za życiem” wprowadziła od 1 stycznia 2017 roku nowe świadczenie jednorazowe w wysokości 4000 zł dla rodzin, w których urodziło się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Z jednorazowego świadczenia wynikającego z ustawy „Za życiem” w gminie Kamienica Polska skorzystały do tej pory 2 rodziny (w 2019 roku – 1 rodzina i w 2021 roku – 1 rodzina).

Od 1 lipca 2021 roku zgodnie z wprowadzonymi zmianami do rządowego programu "Dobry start" zmieniły się zasady naboru wniosków o przyznanie świadczenia dobry start. Według nowych zasad, wnioski o świadczenie dobry start można składać do ZUS tylko drogą elektroniczną, a wypłata przyznanego świadczenia odbywać się będzie wyłącznie w formie bezgotówkowej, na wskazane konto bankowe.

Wydatki roczne na świadczenia wychowawcze

Rządowy program "Rodzina 500+" jest finansowym fundamentem wsparcia rodzin. Program wszedł w życie 1 kwietnia 2016 roku i przyczynił się do znacznej poprawy sytuacji materialnej rodzin, wzmocnił je i nadał należny priorytet. Rządowy program "Rodzina 500+" jest najbardziej znaczącą i realnie odczuwalną pomocą finansową ze strony państwa dla rodzin wychowujących dzieci. W ramach tego programu rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia. Świadczenie wychowawcze generuje duże wydatki, spowodowane to jest zmianami w Programie 500+, jakie nastąpiły od czerwca 2019 roku od kiedy to świadczenie wychowawcze przysługuje każdemu dziecku do 18 roku życia, bez względu na dochód osiągniany przez rodzinę.

Od 1 stycznia 2022 roku, zgodnie z wprowadzonymi zmianami do rządowego programu „Rodzina 500+” zmieniły się zasady naboru wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego. Według nowych zasad, obsługę przyjmowania i rozpatrywania wniosków oraz przyznawania świadczenia wychowawczego przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych w miejsce dotychczasowych realizatorów programu.

Od 1 stycznia 2022 roku ZUS przyjmuje nowe wnioski i wypłaca na bieżąco przyznane przez siebie świadczenie wychowawcze (np. na nowonarodzone dzieci), a od 1 lutego 2022 roku będzie przyjmował

wnioski na kolejny okres świadczeniowy, tj. okres który rozpocznie się 1 czerwca 2022 roku i potrwa do 31 maja 2023 roku.

Natomiast sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 roku z wniosków złożonych do 31 grudnia 2021 roku, do ich zakończenia nadal będą realizowały dotychczasowe organy (tj. w sprawach świadczenia wychowawczego – gminy, w sprawach dodatków wychowawczych przysługujących na dzieci w pieczy zastępczej – powiaty, natomiast w sprawach wymagających rozstrzygnięć związanych z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego – wojewodowie).

3) Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny

3.1) Asystentura rodzinna. Z uwagi na potrzebę objęcia rodzin w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej zatrudnia 1 asystenta rodziny. Asystentem rodziny może być osoba, która posiada wykształcenie wyższe na kierunku: pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie lub praca socjalna lub wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku uzupełnione szkoleniem z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną. Asystentem rodziny może być także osoba posiadająca wykształcenie średnie lub średnie branżowe i szkolenie z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną, a także udokumentuje co najmniej 3-letni staż pracy z dziećmi lub rodziną. Ponadto nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona oraz wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego, a także nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Asystent rodziny jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształcenie. Praca asystenta rodziny nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca ta jest prowadzona, a także nie może prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę. Praca asystenta rodziny jest wykonywana w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w: poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, rozwiązywaniu problemów socjalnych i psychologicznych oraz problemów wychowawczych z dziećmi, a także w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 4) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 5) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 6) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 7) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych, jak również indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 8) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 9) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną oraz dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi zlecającemu;

10) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;

11) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną oraz sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

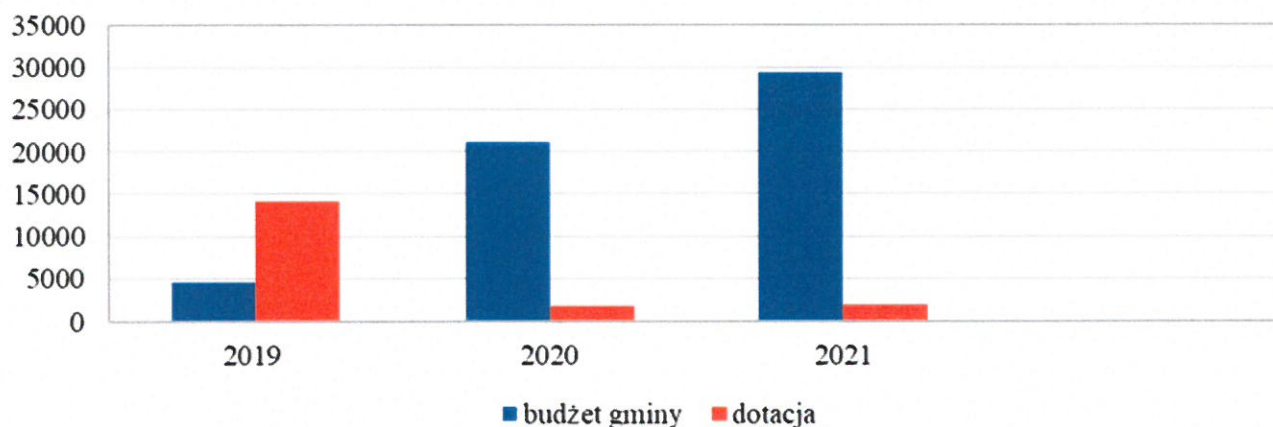
12) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, a także z gminnym zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi asystentów rodziny			
Zakres danych	2019r.	2020r.	2021r.
finansowane z budżetu gminy	4 499 zł	21 140 zł	29 436 zł
finansowane z programu „Asystent rodziny”	14 147 zł	1 700 zł	2 000 zł

Dane opracowane na podstawie sprawozdań

Z roku na rok zwiększa się kwota na wydatki na wynagrodzenie asystenta rodziny finansowana z budżetu gminy co spowodowane jest mniejszym dofinansowaniem z budżetu państwa w ramach programu „Asystent rodziny”.

Wydatki związane z wynagrodzeniem asystenta rodziny

3.2) Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Piecza zastępcza zapewnia:

1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;

2) przygotowanie dziecka do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;

3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie: rodzinnej lub instytucjonalnej. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej, za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia, jeżeli:

1) uczy się w szkole, w uczelni, albo u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego;

2) legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się w szkole, w uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, albo u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, w wysokości:

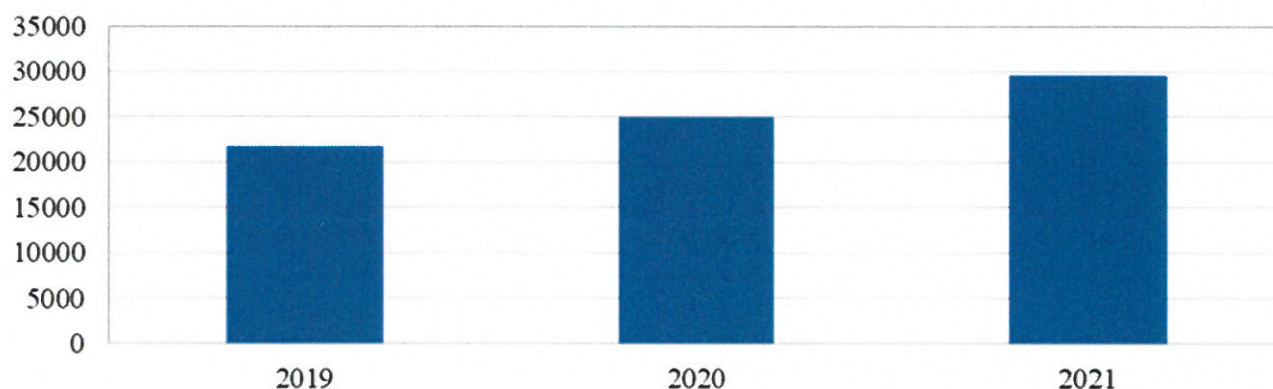
- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej			
Zakres danych	2019r.	2020r.	2021r.
wydatki poniesione na pieczę zastępczą	21 761,12	24 973,89	29 554,32
liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	6	6	7

Dane opracowane na podstawie rozliczeń rocznych.

Coroczne wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej wzrastają, bez względu na liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, która pozostaje na podobnym poziomie.

Wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej

3.3) Większość rodzin dysfunkcyjnych wymaga jedynie wsparcia i pomocy ze strony instytucji w realizacji swych podstawowych funkcji, w tym opiekuńczo-wychowawczej (m.in. organizowanie podstawowych warunków niezbędnych do normalnego funkcjonowania rodziny, stymulowanie możliwości realizacji określonych potrzeb rodziny czy kompensacja braków i niedostatków życia rodzinnego), a rzadziej zachodzi potrzeba całkowitego zastąpienia rodziny przez wyspecjalizowane instytucje (np. domy dziecka, rodziny zastępcze itp.).

W myśl art. 2.1. Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wsparcie to ma na celu „przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji”, dlatego istotną rolę w systemie pomocy rodzinie odgrywają te instytucje i placówki o charakterze opiekuńczo-wychowawczym, które zorganizują pobyt dziecka w czasie wolnym, nie odrywając go od rodziny i jego środowiska. Funkcjonują bowiem jako placówki dziennego pobytu dziecka. Są to tzw. placówki wsparcia dziennego. Placówki wsparcia dziennego zajmują się pomocą rodzinom w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych na rzecz dziecka.

Gminna Świetlica dla dzieci i młodzieży "Spadochron" w Rudniku Wielkim jest placówką wsparcia dziennego skierowaną głównie do dzieci w wieku 6 – 18 lat. Praca placówki ukierunkowana jest na pomoc wychowankom w odrabianiu lekcji, nauce własnej, utrwalaniu wiedzy przyswojonej w szkole. Ponadto prowadzi szereg różnorodnych zajęć pozalekcyjnych, m. in. zajęcia plastyczne, sportowe, edukacyjno – wychowawcze, integracyjne, profilaktyczne, relaksacyjne, kulinarne, szachowe itp. W dni wolne od nauki szkolnej organizuje całonocne wycieczki do ciekawych miejsc, rajdy piesze, ogniska, uroczystości okolicznościowe, imprezy tematyczne itp. W sąsiedztwie budynku placówki znajduje się boisko do gry w koszykówkę, siatkówkę, piłkę nożną, siłownia zewnętrzna, plac zabaw oraz miejsce do wypoczynku

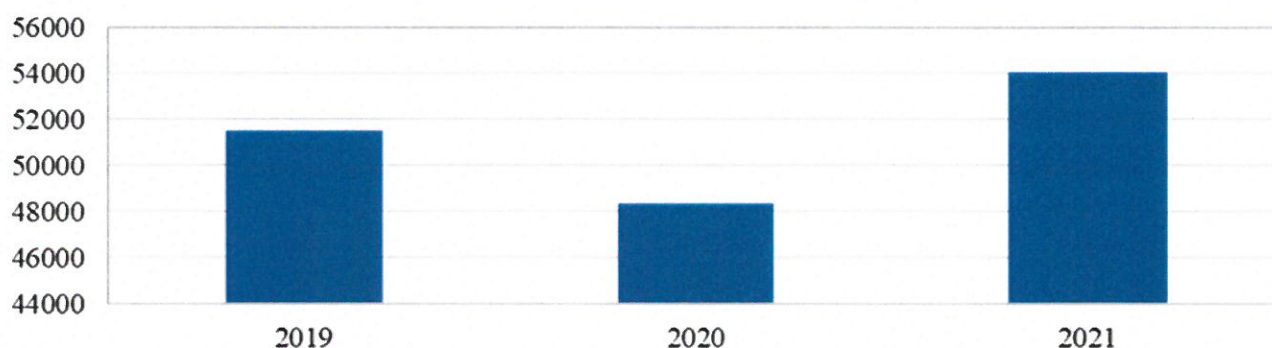
(altana). Funkcja opiekuńcza realizowana przez świetlice wspiera rodzinę w zakresie zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i opieki na okres pobytu dziennego w placówce. Działalność profilaktyczna świetlicy ma na celu zapobieganie dysfunkcjom w rozwoju społecznym wychowanków i związana jest głównie z: pobudzaniem aktywności podopiecznych i dostarczaniu pozytywnych wzorców postępowania, wspieraniu i rozwijaniu uzdolnień wychowanków, kształtowaniu właściwych relacji interpersonalnych z innymi oraz działań interwencyjnych skierowanych do grup tzw. zwiększonego ryzyka, a więc dzieci z rodzin alkoholowych, dotkniętych przemocą. Wszelkie tego typu zajęcia pełnią również istotną funkcję prewencyjną, gdyż „przeciwdziałają nudzie i odciągają młodzież od zachowań ryzykownych, takich jak: chuligaństwo, przestępczość, narkomania, alkoholizm”. Pobyt w świetlicy jest dobrowolny i nieodpłatny.

Wydatki na placówkę wsparcia dziennego			
Zakres danych	2019r.	2020r.	2021r.
wydatki	51 501 zł	48 355 zł	54 050 zł

Dane opracowane na podstawie sprawozdań resortowych

Wydatki na placówkę wsparcia dziennego pozostają na podobnym poziomie. Najniższe wydatki były w 2020 roku, co spowodowane było sytuacją związaną z wprowadzonym lockdownem, tj. od dnia 16.03.2020 roku zamknięte zostały wszystkie placówki oświatowe.

Wydatki na placówkę wsparcia dziennego

3.4) Wsparcie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Zgodnie z art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1082 z późniejszymi zmianami) obowiązkiem gminy jest:

1) zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie art. 31 ust. 2 (dot. dzieci z odroczonym obowiązkiem szkolnym) bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna na zasadach określonych w umowie zawartej między Wójtem, a rodzicami, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice (art. 32 ust. 6).

2) a) zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127 (kształcenie specjalne i indywidualne nauczanie; wczesne wspomaganie rozwoju dziecka), bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia;

b) zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 36 ust. 17 (dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim uczestniczące w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych), a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą:

- 24. rok życia - w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna;

- 25. rok życia - w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (art. 39 ust. 4);

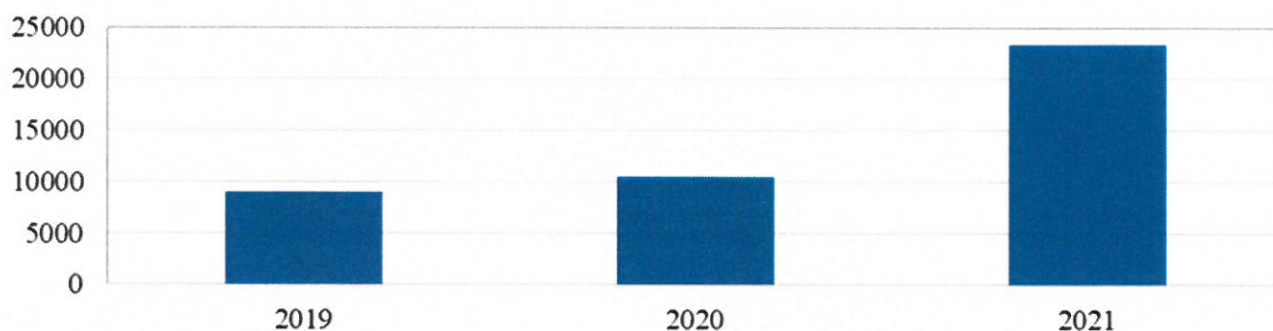
3) zwrot kosztów przejazdu ucznia, o którym mowa w pkt 1 i 2, oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka, wymienionych w pkt 1 i 2, na zasadach określonych w umowie zawartej między Wójtem, a rodzicami, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.

Wydatki na transport niepełnosprawnych dzieci i młodzieży			
Zakres danych	2019r.	2020r.	2021r.
Wydatki	9 020,00	10 440,50	23 379,69
Liczba dzieci	2	4	7

Dane opracowane na podstawie rozliczeń rocznych.

Wydatki na transport niepełnosprawnych dzieci i młodzieży ulegają corocznemu wzrostowi, co spowodowane jest zwiększającą się liczbą osób uprawnionych do tej formy pomocy.

Wydatki na transport niepełnosprawnych dzieci i młodzieży

4) Programy na rzecz rodziny i dzieci.

4.1) Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski program funkcjonujący od 2014 roku, w ramach którego rodzice co najmniej trojga dzieci mogą skorzystać z wielu udogodnień. Nie jest uzależniona od dochodu – mogą z niej korzystać gospodarstwa domowe o różnym statusie materialnym. Program gwarantuje zniżki u wielu partnerów – zarówno instytucji publicznych, jak i prywatnych przedsiębiorstw. W jego ramach można skorzystać m.in. z oferty rekreacyjnej, sportowej, edukacyjnej, kulturalnej czy transportowej.

Wniosek o przyznanie karty składa się w gminie właściwej dla miejsca zamieszkania lub drogą elektroniczną. Z programu mogą skorzystać rodzice oraz małżonkowie rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Karta przysługuje również dzieciom:

- w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- w wieku do ukończenia 25. roku życia, jeśli dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej;
- bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności (umiarkowanym lub znacznym).

Od 2019 roku prawo do ubiegania się o dokument mają również rodzice i małżonkowie rodziców, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Karta Dużej Rodziny dla rodziców dorosłych dzieci pozwala seniorom korzystać z bogatej oferty placówek kulturalnych, sklepów, punktów usługowych itd.

Rodzice mogą korzystać z Karty bezterminowo, przez całe życie. Z kolei dzieciom zniżki przysługują do uzyskania pełnoletności. W przypadku dzieci uczących się – do 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym planowane jest ukończenie nauki, a studiujących – do 30 września roku, w którym planowane jest zakończenie nauki.

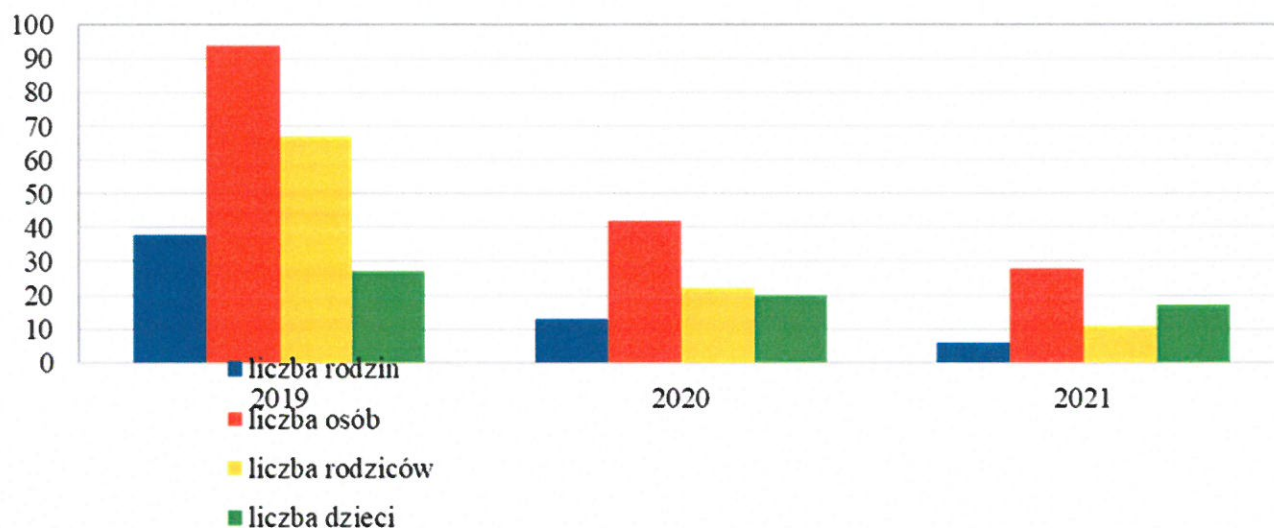
Dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności mają prawo do ulg przez okres obowiązywania orzeczenia. Z kolei dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej mogą korzystać z karty przez czas umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka (do 18. roku życia). Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny, rodzice nie mogą być pozbawieni – w stosunku do co najmniej trojga dzieci – władzy rodzicielskiej ani ograniczenia we władzy rodzicielskiej przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

Karta Dużej Rodziny			
zakres danych	2019r.	2020r.	2021r.
liczba rodzin wielodzietnych, którym wydano KRД	38	13	6
liczba osób, którym wydano KDR, w tym:	94	42	28
liczba rodziców/małżonków	67	22	11
liczba dzieci	27	20	17

Dane opracowane na podstawie sprawozdań z realizacji ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny.

Liczba rodzin wielodzietnych, którym wydano Karty Dużej Rodziny corocznie ulega spadkowi, a tym samym liczba rodziców i dzieci uprawnionych do tej formy wsparcia.

Karta Dużej Rodziny

4.2) Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest projektem realizowanym w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD), który zapewnia wsparcie osobom najuboższym. Za zarządzanie programem odpowiada Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, natomiast za proces dystrybucji żywności – Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Z pomocy mogą skorzystać m.in. osoby starsze, chore, bezrobotne, niepełnosprawne, które spełniają również wskazane kryterium dochodowe i uzyskały skierowanie z Ośrodka Pomocy Społecznej. Paczki i posiłki trafiają do beneficjentów w całej Polsce poprzez Banki Żywności, które współpracują z 1 457 lokalnymi i regionalnymi organizacjami partnerskimi. W ramach POPŻ odbywają się również działania towarzyszące, których celem jest edukacja w zakresie m.in. wiedzy z dietetyki, finansów czy niemarnowania żywności. Uczestnicy zajęć mogli poznać zdrowe i smaczne przepisy, dowiedzieć się jak efektywnie zarządzać swoimi wydatkami czy w jaki sposób uniknąć marnowania żywności.

POPŻ			
Zakres danych	2019r.	2020r.	2021r.
Wydana żywność w kg	9 207,09	8 810,51	9 172,68
Liczba osób objęta POPŻ	201	139	126

Dane opracowane na podstawie sprawozdań

Pomoc żywnościową w ramach POPŻ mogły otrzymać osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej tj. których dochód wynosił:

W roku 2019

- 1 402 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej, czyli dochód nieprzekraczający 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 701 zł).

- 1 056 zł w przypadku osoby w rodzinie, czyli dochód nieprzekraczający 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 528 zł).

W roku 2020

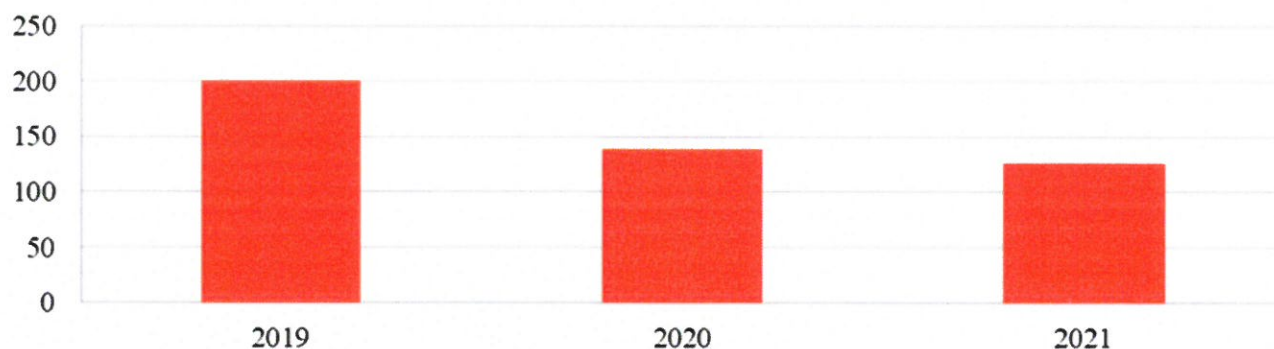
- 1 542,20 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej, czyli dochód nieprzekraczający 220 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 701 zł).

- 1 161,60 zł w przypadku osoby w rodzinie, czyli dochód nieprzekraczający 220 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 528 zł).

Od 2022 roku obowiązują nowe, wyższe kryteria dochodowe uprawniające do pomocy żywnościowej w ramach POPŻ

- 1 707,20 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej, czyli dochód nieprzekraczający 220 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 776 zł).

Osoby objęte wsparciem POPŻ

- 1320 zł w przypadku osoby w rodzinie, czyli dochód nieprzekraczający 220 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej (tj. 600 zł).

Liczba osób kwalifikowanych do wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa ulega corocznemu spadkowi, spowodowanemu niskimi kryteriami dochodowymi jak i malejącym zainteresowaniem społecznością. Natomiast ilości przekazanych dla mieszkańców gminy Kamienica Polska przez Bank Żywności artykułów żywnościowych w kilogramach, pozostaje na podobnym poziomie, co w stosunku do ilości osób objętych tą formą pomocy jest większa ilość otrzymanej żywności na jedną osobę.

5) Bezpieczeństwo w Gminie Kamienica Polska.

Działania podejmowane przez Komisariat Policji w Poczesnej w latach 2019-2021 wskazują na tendencję wzrostową zastosowania procedury „Niebieskiej Karty” na terenie gminy Kamienica Polska, a tym samym zwiększającą się liczbą osób doświadczających przemocy w rodzinie, którymi najczęściej są kobiety. Tendencja wzrostowa dotyczy przede wszystkim mężczyzn jako sprawców przemocy w rodzinie, w tym jako sprawców pod wpływem alkoholu.

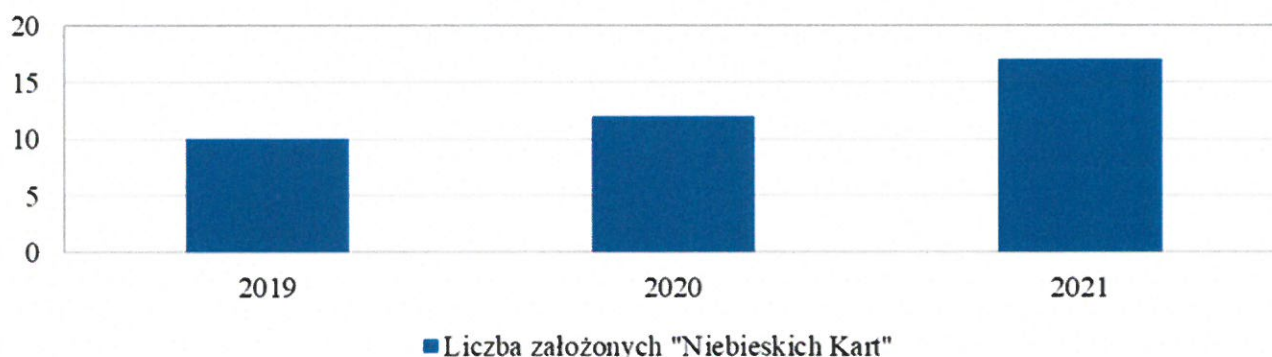
Procedurą „Niebieskiej Karty” zajmuje się Gminny Zespół Interdyscyplinarny powołany przez Wójta Gminy Kamienica Polska. Członkami Zespołu są przedstawiciele instytucji działających na rzecz rodzin i dzieci tj. pracownicy GOPS, Policji, Sądu, placówek oświatowych i służby zdrowia.

Informacje o działaniach podjętych przez Policję w związku przemocą w rodzinie na terenie gminy Kamienica Polska			
Zakres danych	2019r.	2020r.	2021r.
I. liczba stwierdzonych faktów przemocy			
liczba zastosowanych procedur „Niebieska Karta” – sporządzonych formularzy	10	12	17
liczba osób doświadczonych przemocą w rodzinie – w tym:	20	18	29
- kobiety	10	12	17
- mężczyźni	0	1	3
- nieletni	10	4	6

- osoby starsze	0	1	3
liczba sprawców przemocy w rodzinie – w tym:	10	12	17
- kobiety	1	1	0
- mężczyźni	9	11	17
- nieletni	0	0	0
liczba sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu – w tym:	6	8	12
- kobiety	0	0	0
- mężczyźni	6	8	12
- nieletni	0	0	0
liczba sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem narkotyków – w tym:	0	0	0
- kobiety	0	0	0
- mężczyźni	0	0	0
- nieletni	0	0	0

Dane uzyskane z Policji

Założone "Niebieskie Karty"

Według poszczególnych kategorii przestępstw stwierdzonych na terenie gminy Kamienica Polska przez Komisariat Policji w Poczesnej:

- wzrostową tendencją mają przestępstwa popełnione przeciwko życiu i zdrowiu;
- spadkowa tendencja dotyczy przestępstw popełnianych przeciwko wolności i bezpieczeństwu w komunikacji;
- na podobnym poziomie utrzymują się przestępstwa popełniane przeciwko mieniu, rodzinie i opiece oraz wiarygodności dokumentów.

W roku 2020 roku stwierdzono 2 przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

III. ANALIZA SWOT

Opracowana diagnoza, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w gminie Kamienica Polska.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - dobre rozpoznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb społecznych, policji, oświaty, kuratorów sądowych; - prowadzenie diagnozy zagrożeń; - wyspecjalizowana kadra, świadoma konieczności ciągłego dokształcania się w pracy na rzecz dziecka i rodziny; 	<ul style="list-style-type: none"> - brak koordynacji działań wspierających rodziny; - nieefektywna praca socjalna oraz wsparcie rodzin ze strony instytucji; - brak pozytywnych wzorców osobowych - obniżenie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród dzieci i młodzieży; - brak wykwalifikowanej kadry i specjalistów;

<ul style="list-style-type: none"> - doświadczenie zawodowe pracowników instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny; - współpraca między instytucjami na rzecz dziecka i rodziny; - prowadzenie diagnozy zagrożeń wśród uczniów; - dobre praktyki i innowacyjne rozwiązania w obszarze pracy na rzecz dziecka i rodziny; - oferta wsparcia psychologicznego i terapeutycznego oraz prawnego dla rodzin i osób; - rozwój bazy wypoczynkowo-rekreacyjnej; - szeroka oferta kulturalna; - baza opieki wychowania przedszkolnego oraz szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowej; - zapewnienie wsparcia i dostępu do pomocy psychospołecznej rodzinom dotkniętym problemami uzależnień (alkoholizm, narkomania); - prowadzenie edukacji, poradnictwa, mediacji oraz interwencji w sytuacjach kryzysowych; 	<ul style="list-style-type: none"> - bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie; - niechęć do nawiązania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie; - niski poziom aktywności rodzin w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyższaniu sytuacji kryzysowych; - niechęć rodzin i przedsiębiorców do udziału w programach edukacyjno - szkoleniowych w zakresie uzależnień; - niechęć do udziału w programach na rzecz rodziny; - niska świadomość w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych; - niechęć do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i innych inicjatywach podnoszących kompetencje; - niedostosowanie do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferty spędzania czasu wolnego;
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość poprawy skuteczności pomocy udzielanej rodzicom, dzieciom i młodzieży dzięki koordynacji działań instytucji wspierających te grupy; - możliwość pozyskania środków rządowych w ramach resortowego programu wspierania rodziny; - edukacja rodziców, w szczególności przez radzenie sobie z bezradnością, stresem, agresją, zarządzaniem budżetem domowym; - wzrost praktycznych umiejętności w zakresie sprawowania opieki nad dzieckiem poprzez udział w warsztatach, wsparciu indywidualnym; - wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodziny; - rosnące wsparcie socjalne dla rodzin; - możliwość dalszego podnoszenia kwalifikacji poprzez asystentów rodziny; - promowanie rodziny oraz działań i inicjatyw podejmowanych przez instytucje i organizacje w obszarze wsparcia dziecka i rodziny; - zmniejszenie skali zagrożenia uzależnieniami; - spadek liczby rodzin dysfunkcyjnych; - możliwość szybkiego podjęcia działań pomocowych; - możliwość poprawy funkcjonowania rodzin zagrożonych kryzysem; - wzrost liczby rodzin uczestniczących w proponowanych formach wypoczynku, rekreacji oraz spędzania czasu wolnego z dziećmi; - możliwość pozyskiwania środków finansowych; - realizacji rządowych programów; 	<ul style="list-style-type: none"> - niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów; - niskie kompetencje wychowawcze rodziców i małe prawdopodobieństwo ich zwiększenia ze względu na ograniczenia potencjału (zwłaszcza w rodzinach, w których występuje niepełnosprawność intelektualna rodziców bądź zaniedbania środowiskowe); - niedostateczne rozpoznanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży; - występowanie zjawiska przerzucania odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje; - bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, roszczeniowość postaw, niechęć do współpracy i zmiany stylu życia; - zanikanie więzi rodzinnych, rozpad małżeństw, związków konkubenckich; - wzrost kosztów utrzymania rodzin; - wzrost zachorowań (choroby onkologiczne, psychiczne oraz uzależnienia itp.); - wzrost patologicznych zachowań wśród członków rodziny w tym dzieci i młodzieży (agresja, przemoc, uzależnienia od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz Internetu itp.); - wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych oraz wymagających wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego; - brak zainteresowania ze strony rodzin ofertami pomocowymi; - brak organizacji pozarządowych działających w obszarze uzależnień i przeciwdziałania przemocy; - niewystarczające środki finansowe na realizację nowych, adekwatnych do rozpoznanych potrzeb, form wsparcia oraz wypoczynku, sportu i oferty kulturalnej;

IV. ZAKŁADANE EFEKTY PROGRAMU.

Realizacja programu ma służyć przede wszystkim:

- minimalizacji poczucia osamotnienia rodzin w radzeniu sobie z problemami oraz ich korygacja
- podnoszeniu kompetencji rodzicielskich,
- wsparciu rodziny i jej członków w jej naturalnym środowisku oraz wywiązaniu się ze swoich roli
- podnoszeniu poczucia własnej wartości wśród wszystkich członków rodziny oraz poprawie funkcjonowania w społeczeństwie
- poprawie funkcjonowania w społeczeństwie.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Kamienica Polska na lata 2022 – 2024, będą ze środki budżetu Gminy, dotacje z budżetu państwa oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

VI. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodzin Gminy Kamienica Polska na lata 2022-2024 są wszyscy mieszkańcy gminy Kamienica Polska, a w szczególności:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, niewydolne wychowawczo, wykazujące bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i niezaradne życiowo, żyjące w ubóstwie, w tym również dotknięte bezrobociem, osoby doświadczające przemocy w rodzinie: współmałżonkowie, dzieci i młodzież, osoby starsze i niepełnosprawne, jak i sprawcy przemocy w rodzinie,
- dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym oraz wychowująca się w ramach instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej, rodziny zastępcze,
- kadra instytucji, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych i innych podmiotów zajmujących się udzielaniem wsparcia rodzinom.

VII. REALIZACJA I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Kamienica Polska jest zaplanowana na 3-letni okres, zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, tj. na lata 2022–2024. Koordynatorem realizacji Gminnego Programu i jednocześnie instytucją wiodącą przy jego realizacji będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej. W wyniku ewaluacji Program może podlegać weryfikacji i uzupełnieniu stosownie do pojawiających się potrzeb.

CEL GŁÓWNY		
Wspieranie rodzin przeżywających trudności w szczególności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin		
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1		
Zapewnienie wsparcia rodzinom biologicznym w właściwym pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wobec swoich dzieci		
Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Wskaźniki
Zatrudnienie asystentów rodziny zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba zatrudnionych asystentów Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Przyczyny udzielania pomocy Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej

Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności edukacyjno – kulturalnej i sportowo - rekreacyjnej	Urząd Gminy Placówki oświatowe Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji Gminna Biblioteka Publiczna	Liczba i rodzaj działań Liczba dzieci o młodzieży objętej wsparciem
Współpraca z Sądem, policją, placówkami oświatowymi oraz organizacjami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy	Liczba i rodzaj działań Liczba osób objętych wsparciem

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Wskaźniki
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin z dziećmi, którym udzielono pomocy
Objęcie pomocą, w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, wszystkie potrzebujące dzieci	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci korzystających z posiłków
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób, które podjęły terapię Liczba założonych Niebieskich Kart Liczba osób, które zakończyły terapię
Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Placówki oświatowe Urząd Gminy	Liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy
Realizacja programów wspierających dzieci i rodziny	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba programów Liczba osób objętych wsparciem

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3

Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin z dziećmi w celu poprawy jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Wskaźniki
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja	Liczba osób skierowanych na leczenie Liczba osób doprowadzonych na leczenie
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania	Liczba założonych Niebieskich Kart Liczba zakończonych procedur

	Policja	Niebieskiej Kart
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Sąd Rodzinny i Nieletnich	Liczba nowych rodzin objętych asystenturą Liczba rodzin objęta asystenturą na wniosek Sądu
Poprawa bezpieczeństwa społeczności lokalnej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Policja	Liczba stwierdzonych przestępstw Liczba przeprowadzonych interwencji
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4 Umożliwienie powrotu dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej		
Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Wskaźniki
Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej Liczba sporządzonych ocen okresowych
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 5 Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie		
Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Wskaźniki
Udział w szkoleniach pracowników socjalnych, asystenta rodziny oraz osób i instytucji pracujących z rodziną lub działających na rzecz rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób przeszkolonych
Podnoszenie kwalifikacji przez osoby pracujące z rodziną lub działające na rzecz rodziny	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Placówki oświatowe	Liczba szkoleń Liczba osób z nowymi kwalifikacjami

VIII. MONITORING I EWALUACJA.

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Kamienica Polska na lata 2022-2024 jest dokumentem otwartym i długofalowym, który będzie podlegał ewaluacji w zależności występujących potrzeb.

Monitoring Programu, polegający na gromadzeniu i analizowaniu informacji uzyskiwanych na temat realizowanych bądź już zrealizowanych zadań, będzie prowadzony corocznie. Rezultatem monitoringu będzie coroczne sprawozdanie za dany rok kalendarzowy przygotowane przez Koordynatora Programu i przedstawione Radzie Gminy Kamienica Polska w terminie do 31 marca roku następnego.